

**UCHWAŁA NR XX/175/2016
RADY GMINY SŁAWNO**

z dnia 5 kwietnia 2016 r.

w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego poselskiego projektu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, 1890) oraz § 29 ust. 2 Statutu Gminy Sławno przyjętego Uchwałą Nr XXVI/239/2013 Rady Gminy Sławno z dnia 24 stycznia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 25 lutego 2013 r. poz. 977) Rada Gminy Sławno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się stanowisko Rady Gminy Sławno dotyczące poselskiego projektu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sławno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Sławno

Marta Hołowata

Stanowisko Rady Gminy Sławno dotyczące poselskiego projektu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych

Władze Gminy Sławno z wielkim niepokojem i troską obserwują przebieg prowadzonych prac legislacyjnych i konsultacji społecznych nad poselskim projektem ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Jako uprawniony i rzetelny podmiot, który od kilkunastu lat zdobywa doświadczenia w zakresie inwestycji wiatrakowych, pragniemy również włączyć się w dyskusję społeczną.

Na terenie naszej gminy, jako jednej z pierwszych w Polsce, zrealizowano inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o mocy 50 MW /20 turbin po 2,5 MW każda/. Farma wiatrowa TYCHOWO funkcjonuje od 2009 roku. Mamy, zatem własne wieloletnie doświadczenia związane nie tylko z funkcjonowaniem tej farmy wiatrowej, ale też z realizacją procedur dotyczących lokalizacji kolejnych farm. Od ponad roku prowadzimy działania mające na celu zlokalizowanie na terenie naszej gminy kolejnych 21 turbin. Dyskusje na ten temat trwały przez trzy kolejne kadencje samorządowe. W latach 2011- 2014 nowy Wójt wraz z Radą Gminy rozpoczęli na nowo debatę dotyczącą inwestycji w farmy wiatrowe, wynikiem czego były głębokie zmiany projektów opracowanych już wcześniej planów miejscowych, tak aby zabezpieczyć interes mieszkańców oraz całej gminy. Powtórna dyskusja, która trwała 4 lata skutkowałą znaczącym oddaleniem planowanych lokalizacji turbin od zabudowy mieszkaniowej na min. ok. 800-1000 m.

W trakcie konsultacji społecznych wykorzystywaliśmy przede wszystkim własne doświadczenia związane z funkcjonującą farmą Tychowo. Farma Tychowo stanowi dobry przykład zaprojektowania tego typu inwestycji, która NIGDY nie wzbudzała negatywnego odbioru i negatywnych emocji ze strony mieszkańców czterech sąsiadujących z tą farmą miejscowości /łącznie ok. 1200 mieszkańców/. Główną przyczyną jej akceptacji przez lokalną społeczność jest fakt, iż autor planu miejscowego, ówczesne władze gminy oraz inwestor z wyczuciem i szacunkiem dla mieszkańców oddalili turbiny na odpowiednią minimalną odległość od zabudowy mieszkaniowej wynoszącą 800 - 1000 m /licząc od masztu/. Dziś mieszkańcy pozostałych miejscowości ze spokojem oczekują kolejnych „dobrze zaprojektowanych” farm wiatrowych na terenie naszej gminy. Doświadczenia z funkcjonowania farmy Tychowo potwierdzają, że:

1. można bezpiecznie i bez większej uciążliwości żyć w sąsiedztwie turbin wiatrowych przy zachowaniu rozsądnych parametrów odległości od zabudowy;
2. gmina uzyskuje DOCHODY WŁASNE O ZNACZĄCEJ WIELKOŚCI z racji funkcjonowanie elektrowni, dzięki czemu mogliśmy utworzyć 5 przedszkoli, budować infrastrukturę komunalną dotychczas niedostępną dla mieszkańców.

Niestety w trakcie wieloletnich dyskusji stwierdziliśmy funkcjonowanie w przestrzeni publicznej fałszywych opinii i opracowań naukowych, które niestety wykorzystują w dyskusji publicznej /w tym w Parlamencie RP/ zatwardziali przeciwnicy elektrowni wiatrowych, w tym profesorowie nauk medycznych i technicznych. Jednym z przykładów jest opracowanie „*Elektrownie wiatrowe a zdrowie. Wyniki międzynarodowych badań (stan badań na koniec 2009 roku)*” pod kier. prof. dr hab. n. med. Marii Podolak - Dawidziak, członka Komitetu Patofizjologii PAN, pracownika naukowego Wrocławskiej Akademii Medycznej. Na oficjalne zapytanie Gminy Sławno o autentyczność tego opracowania Pani Profesor M. Podolak-Dawidziak oraz Rektor Wrocławskiego Uniwersytetu Medycznego JEDNOZNACZNIE ZAPRZECZYLI UDZIAŁU Pani Profesor i uczelni w pracach nad tym opracowaniem i innymi pracami z zakresu oddziaływania turbin na zdrowie.

W związku z powyższym w ramach dyskusji społecznej oraz procesu legislacyjnego zapraszamy Państwa posłów i senatorów do wykorzystania doświadczeń Gminy Sławno i farmy elektrowni wiatrowych Tychowo w pracach nad nową ustawą, która w obecnym kształcie zablokuje nowe inwestycje w ten rodzaj energetyki. Zwracamy się z prośbą o nie uleganie naciskowi wąskiej grupy przeciwników farm wiatrowych, którym w wielu przypadkach przyznajemy rację, gdyż również w sąsiedztwie gminy Sławno wybudowano wiele turbin wiatrowych zlokalizowanych zdecydowanie zbyt blisko zabudowy mieszkaniowej /np. 300 m./. Niestety autorzy poselskiego projektu ustawy, zdaje się nie wzięli pod rozwagę, iż elektrownia wiatrowa może funkcjonować w odpowiedniej, rozsądnej odległości od zabudowy mieszkaniowej tj. ok 800-1000 m z pożytkiem dla wszystkich zainteresowanych i Skarbu Państwa.

W dyskusji publicznej od wielu lat intensywnie kreowany jest, wysoce negatywny obraz energetyki wiatrowej z wykorzystaniem negatywnych przykładów inwestycji lub incydentalnych awarii turbin, które jak każde urządzenie techniczne ma prawo ulec awarii. Uważamy, że Farma Wiatrowa Tychowo w gm. Sławno, woj. zachodniopomorskie, jest pozytywnym przykładem działalności tego typu przedsięwzięć, dla której zastosowano rozwiązania prawne zbliżone do funkcjonujących od wielu lat w Dani, Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii.

W uzasadnieniu projektu ustawy autorzy nie uwzględniają dostępnej wiedzy naukowej i medycznej w zakresie szkodliwości energetyki wiatrowej na zdrowie. Wielokrotnie uzasadnia się proponowane rozwiązania opiniami stowarzyszeń, skargami i interpelacjami indywidualnych osób, powszechnie powielanymi niesprawdzonymi opiniami. Tworząc nowe prawo tak znacząco ingerujące w materię, prawa inwestorów, mieszkańców i gmin powinniśmy wykorzystywać sprawdzone doświadczenia innych krajów, które tego typu problemy dawno rozwiązały i wcieliły w życie, rzetelnymi, naukowo sprawdzonymi badaniami, ekspertami.

Pozytywnie przyjęte propozycje zapisów w projekcie ustawy:

1. Lokalizacja elektrowni tylko na podstawie MPZP.
2. Objęcie nadzorem technicznym turbin i masztów.

Ten aspekt budzi wątpliwości, co do stanu technicznego zarówno montowanych urządzeń, jak i już funkcjonujących. Odpowiedni nadzór wyeliminuje nieprawidłowości i zapewni sprawność techniczną urządzeń.

3. Propozycja uznania całej elektrowni wiatrowej za budowlę, co w konsekwencji spowoduje wzrost wpływów z tytułu podatku od nieruchomości jest pozytywnym aspektem projektu, jednakże należy w tej sprawie zachować umiar i roztropność tak, aby nadmiernymi daninami publicznymi nie ograniczyć czy wręcz nie zablokować inwestycji w energetykę wiatrową.

Negatywne uwagi do zapisów w projekcie ustawy:

Oddalenie turbin od zabudowy na odległość 10-krotności wysokości elektrowni.

1. Jest to odległość, która w polskich warunkach zablokuje nowe inwestycje. Brak okresu przejściowego nie pozwoli na realizację przygotowywanych przez wiele lat nowych zadań inwestycyjnych. Niestety autorzy projektu ustawy nie kryją, iż celem jej wprowadzenia nie jest ograniczenie /potencjalnie/ negatywnego oddziaływania elektrowni wiatrowych, lecz ograniczenie inwestycji w ten rodzaj energetyki.

2. Niezrozumiała i niekonsekwentna jest argumentacja w uzasadnieniu projektu ustawy. W części opisującej praktyki innych krajów europejskich /prekursorów energetyki wiatrowej/ przytaczane są rekomendacje i reguły prawne lokalizacji turbin w odległości 500-1000 m w krajach z najbardziej rozwiniętą energetyką wiatrową o największym doświadczeniu i dorobku badawczym szkodliwości turbin wiatrowych. Jednocześnie w uzasadnieniu do propozycji odległości w projekcie ustawy /ok. 1,5 – 2,5 km/ tj. 2-4 krotnie większej niż przytaczana wcześniej w uzasadnieniu, nie przedstawia się żadnych argumentów merytorycznych, które potwierdzałyby, że zwiększenie odległości od turbiny przekłada się na ewentualne ograniczenia potencjalnego negatywnego oddziaływania hałasu lub infradźwięków na otoczenie. Dla znawców tematu zaskoczeniem jest, że po ok. 6 latach ogólnopolskiej dyskusji nad szkodliwością głównie hałasu generowanego z turbin, w uzasadnieniu projektu ustawy wykorzystuje się zasięg odrzutu lodu od łopaty wirnika, jako decydujące kryterium odległości elektrowni od zabudowy mieszkaniowej.

Należy, więc zadać pytania:

- Ile wypadków spowodowanych lodem spadającym z łopaty wirnika odnotowano do tej pory w Polsce i w Europie zachodniej?

- Dlaczego w projekcie ustawy dopuszcza się lokalizację elektrowni w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc przebywania ludzi poza terenami mieszkalnymi, takich jak np. trasy szybkiego ruchu, autostrady, obiekty gospodarcze, szkoły, itp.
- Dlaczego tego kryterium nie biorą pod uwagę znacznie lepiej doświadczone, posiadające większy dorobek naukowy państwa europejskie?
- Czy w myśl tego kryterium nie należy zakazać lotów samolotów i innych statków powietrznych, dronów, które rzeczywiście, co jakiś czas spadają na ziemię i zabijają ludzi.

Zakaz zabudowy mieszkaniowej w odległości 10-krotności wysokości elektrowni od istniejących elektrowni.

W przypadku Gminy Sławno zakaz zabudowy będzie obowiązywał w 4 wsiach, które zamieszkuje obecnie ponad 1200 mieszkańców. W przypadku bardzo wielu gmin na znaczącej powierzchni /często całe miejscowości/ zostanie zakazana nowa zabudowa mieszkaniowa. Praktycznie nastąpi uniemożliwienie ich dalszego rozwoju.

1. Brak w projekcie ustawy zapisu, kto wypłaci odszkodowania właścicielom działek budowlanych i rolnych, którzy doznają znaczących i łatwych do udowodnienia szkód w postaci drastycznego spadku wartości tych nieruchomości.

2. Postulujemy, aby wprowadzono zapis, analogiczny do art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mówiący, iż Skarb Państwa wypłaci stosowane odszkodowanie właścicielom nieruchomości, których wartość rynkowa uległa obniżeniu w wyniku wejścia w życie zapisów proponowanej ustawy.

3. Brak w uzasadnieniu skutków finansowych stosownych wyliczeń dotyczących wysokości tych odszkodowań.

Brak zaproponowanych rozwiązań prawnych chroniących ludzi zamieszkałych przy już funkcjonujących elektrowniach.

Proponujemy rozwiązania prawne, które zapewnią wykonywanie badań emisji hałasu przez elektrownie wiatrowe przez rządowe instytucje kontroli, tak aby wyeliminować funkcjonowanie turbin zlokalizowanych zbyt blisko zabudowy mieszkaniowej, które nie spełniają obecnych wymogów Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Obecnie jest to wręcz niemożliwe, aby uprawniona instytucja bez zapowiedzi kontrolnie sprawdziła poziom emisji hałasu i w szybkim trybie zablokowała ich działalność.

Skutki finansowe i gospodarcze dla lokalnych społeczności:

1. Nie przedstawiono wyliczeń wysokości dochodów, które nie zostaną osiągnięte z nowych potencjalnie zablokowanych po wejściu w życie ustawy inwestycji w energetykę wiatrową:

- dochodów własnych gmin z nowych /choćby dziś planowanych/ inwestycji w elektrownie wiatrowe w postaci podatków, opłat za zajęcie pasa drogowego służebności przesyłu, podatków CIT, PIT, itp. – w przypadku gminy Sławno jest to strata ok. 2 mln zł rocznie, czyli ok. 20 mln zł w okresie 10 lat;
- dochodów rolników i właścicieli nieruchomości z tytułu dzierżawy, służebności przesyłu, itp.;
- dochodu Skarbu Państwa z tytułu podatków CIT, PIT, itp.;
- strat z tytułu ograniczenia zatrudnienia w firmach budowlanych, montażowych serwisujących elektrownie, działach inżynierskich i menadżerskich, firmach produkujących materiały dla tej części gospodarki; ze względu na zaawansowanie technologiczne są to najczęściej wysokoopłacane stanowiska pracy.

2. Farmy wiatrowe w warunkach Polski północnej najczęściej lokalizowane są na otwartych terenach gmin z dużym udziałem byłych PGR-ów. Gminy te mają najczęściej duże problemy społeczne, gospodarcze i finansowe oraz znaczące zapóźnienia cywilizacyjne. Wizja dodatkowych dochodów z tego typu inwestycji jest często jedyną nadzieją gminy na poprawę dotychczasowej sytuacji finansowej i cywilizacyjnej.

3. Projekt ustawy z uzasadnieniem nie uwzględnia wysoce prawdopodobnych roszczeń inwestorów, przygotowujących od wielu lat nowe inwestycje, które po wejściu w życie ustawy zostaną nieodwracalnie zablokowane. Przygotowanie tego typu projektów to wielomilionowy koszt prowadzonych procedur i dokumentacji. Zastosowanie w projekcie ustawy zasady działania prawa wstecz oraz brak okresu przejściowego pozwalającego na realizację inwestycji przygotowywanych, zgodnie z dziś obowiązującym w Polsce prawem, narazi Skarb Państwa na procesy odszkodowawcze i konieczność wypłaty wielomilionowych odszkodowań.

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami § 29 Statutu Gminy Sławno Rada Gminy może wyrażać opinie, podejmować stanowiska i apele we wszystkich sprawach istotnych dla gminy.

Mając na uwadze niekorzystne dla jednostek samorządu terytorialnego rozstrzygnięcia prawne zastosowane w projekcie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, zajęcie przez Radę Gminy stanowiska w niniejszej sprawie uznaje się za zasadne.